

MERHAMETLİ OLUN!*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Hamden kesiran tayyiben mubareken fihi âlâ külli hâlin ve fi-külli hîn... Ve's-salâtü ve'sselâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn... Seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ muhammedini'l-mustafâ ve âlihî ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu teâlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasîli ile'nnebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

أَرْبَعَةٌ فِي الدَّارِ فِيهِنَّ الْبَرَكَةُ: الشَّاةُ فِي الدَّارِ
بَرَكَةٌ، وَالرَّكِي فِي الدَّارِ

بَرَكَةٌ، وَرَحَى الْيَدِ فِي الدَّارِ بَرَكَةٌ، وَالْقَدَّاحَةُ فِي
الدَّارِ بَرَكَةٌ، وَكَيْلُوا

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

طَعَامَكُمْ، يُبَارِكُ اللهُ لَكُمْ فِيهِ

(خط. فى المتفق والمفترق عن أنس)

RE. 70/5 (*Erbaatün fi'd-dâri fîhinne'l-bereketü: Eş-şâtü fi'd-dâri bereketün, ve'r-rikâ fi'd-dâri bereketün, ve raha'l-yedi fi'd-dâri bereketün, ve'l-kaddahatü fi'd-dâri bereketün, ve kilû taàmeküm yübarekü'llàhu leküm fîh.*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, dünya ve ahiretin hayırları cümleminiz üzerine olsun... Allah-u Teâlâ Hazretleri iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin...

Peygamber (*Salla'llàhu aleyhi ve âlihi ve selleme teslimen kesirâ*) Hazretleri'nin mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet

okumak, taallüm etmek, tefeyyüz etmek, istifade etmek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Hadîs-i şerîflerin okunmasına geçmeden önce başta Peygamberi Zîşânımızın ruh-u pâkine bizlerden bir âcizâne, nâcizâne hediye olsun diye; sonra onun mübarek âl'inin, ashâbının, ezvâcının, hulefâsının, sâdât ve meşayih-i turuk-u âliyemizin, evliyâullah büyüklerimiz; bu beldeleri fetheden fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu hadîs-i şerifleri bize kadar nakil ve rivayet eylemiş bulunan bütün hadis alimlerinin ve

râvilerin ruhlarına; ve eseri te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hocamız'ın ve kendisinden feyiz aldığımız Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'nin ruhlarına hediye olsun diye;

Cümle hayır ve hasenât sahiplerinin ve bilhassa içinde toplanıp, ibadet edip hadis-i şerifleri okuduğumuz şu caminin bânîsi İskender Paşa Hazretleri'nin ve tekrar tekrar tamir ve tevsi eyleyenlerin kendilerinin ve geçmişlerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Uzaktan yakından bu meclise, bu dersi dinlemeye gelmiş değerli kardeşlerimin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun, cümlesinin ruhları şâd olsun, makamları âlâ, dereceleri yüksek, nurları, sürurları ziyade olsun, kabirleri cennet bahçesi olsun diye;

Yaşamakta olan biz mü'minler de Rabbimizin rızasına uygun yaşayalım, huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varalım, Rabbimiz bizi cennetiyle cemaliyle taltif eylesin, rızasına vasıl eylesin, iki cihanda bahtiyar eylesin diye bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyalım, ruhlarına bağışlayalım!

.....

a. Evde Bereket Olan Dört Şey

Mukaddimedede Arapça metnini okuduğum hadis-i şerif, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabınının 70. sayfasındaki 5. hadis-i şeriftir.

Hatîb-i Bağdâdî Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş.

Efendimiz bu hadîs-i şerîfte buyuruyor ki:¹

أَرْبَعَةٌ فِي الدَّارِ فِيهِنَّ الْبَرَكَةُ: الشَّاةُ فِي الدَّارِ
بَرَكَةٌ، وَالرَّكِي فِي الدَّارِ

بَرَكَةٌ، وَرَحَى الْيَدِ فِي الدَّارِ بَرَكَةٌ، وَالْقَدَّاحَةُ فِي
الدَّارِ بَرَكَةٌ، وَكَيْلُوا

طَعَامَكُمْ، يُبَارِكُ اللَّهُ لَكُمْ فِيهِ

(خط. في المتفق والمفترق عن أنس)

RE. 70/5 (*Erbaatün fi'd-dâri fîhinne'l-bereketü: Eş-şâtü fi'd-dâri bereketün, ve'r-rikâ fi'd-dâri bereketün, ve raha'l-yedi fi'd-dâri bereketün, ve'l-kaddahatü fi'd-dâri bereketün, ve kilû taàmeküm yübarekü'llàhu leküm fîh.*)

(*Erbaatün fi'd-dâri fîhinne'l-bereketü*) “Evde dört şey bulunursa bereket olur.” Bunlarda bereket vardır, bunların evde bulunması iyidir, bereket hâsıl eder, bulunması lazım, tavsiye edilir demek.

1. (*Eş-şâtü fi'd-dâri bereketün*) “Evde bir koyun bulunursa, bu berekettir!”

Sütü vardır; peynir yapılır, yoğurt yapılır, içilir. Yavrular kesilir, yenilir. Yününden istifade

¹ Hatîb-i Bağdâdî, *el-Müttefik ve'l-Müteferrik*, c.II, s.106, no:262; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.394, no:41528; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.233, no:3108.

edilir. Neresinden baksan paçası bile işe yarıyor.

2. (*Ve'r-rikâ fi'd-dâri bereketün*) “Evde kuyunun olması da berekettir!”

Suyun bizzat içinde olması, adamın kuyusunun olması da berekettir.

3. (*Ve raha'l-yedi fi'd-dâri bereketün*) “Evde bir el değirmenin olması da berekettir!”

4. (*Ve'l-kaddâhatü fi'd-dâri bereketün*) “Evde bir ateş yakmaya yarayacak çakmak bulunması da berekettir!”

Muhterem kardeşlerim!

Efendimiz SAS bazı tavsiyelerde bulunuyor. Biz Efendimiz'in işaretlerini, tavsiyelerini uygulamak isteriz. Çünkü sözleri bizim için şifadır, berekettir, devadır. Hepsinin hikmeti, sebebi vardır, güzeldir. Rasûlullah Efendimiz SAS ne söylerse, her şeyi hoştur, güzeldir!

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ. إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ

(النجم: ٤-٣)

(*Ve mâ yentıku ani'l-hevâ. İn hüve illâ vahyün yühâ*) “O kendi hevâ-i nefsinden, kendi isteği, arzusu ile konuşmaz. Onun söylediği şeyler hak ve gerçektir. Allah tarafından ona vahyedilmiştir.” (Necm, 53/1-2)

Evde bir koyun olacak.

“—Nasıl olsun, balkonda mı besleyelim, banyoda mı besleyelim?..”

Devir değişmiş, dünya değişmiş. Evler dolap rafı

gibi kat kat olmuş; bahçe yok, sıkışık, birbirine yakın, güneş görmez, hava almaz, bir sürü problem! Bu yerleşme şekli yanlış, çok güzel bir şekil değil!

Ben eskiden, kat mülkiyeti yeni çıktığı zaman, birisi çıkar da bir apartmandan, para verip de bir katını alır mı diye hiç inanmıyordum Toprağı yok bir şeyi yok, sadece bir katı alır mı, diye inanmıyordum. O zamanlar kat mülkiyeti daha yeni çıktığı için garip geliyordu. Ev dedin mi mutlaka bahçesi olur, küçük veya büyük arsası olur diye düşünüyordum. Alıştı, herkes alıştı; dairelere koca koca paralar veriliyor, alınıyor.

Ama benim görüşüm ve Peygamber Efendimiz'in bu hadîs-i şerîfenden de anlaşıldığına göre insanın evi biraz geniş olmalı. Zaten Peygamber Efendimiz:

“—Geniş ev, insanın saadetindedir!” diyor.

Biraz bahçesi olmalı, bu işleri yapmaya biraz müsait olmalı. Evde koyun olacak, besleyeceksin. Apartmanda beslenmiyor!

O zaman ne olacak? Kardeşlerimiz bir mahalle kuracak. Mesela biz Ankara'da bir mahalle kuralım dedik, bu işe bundan 15-20 yıl önce başladık. Bir numaralı üyesi benim. 360 haneli bir mahalle kurduk ama on birer katlı, her katta yedi dairesi olan apartman oldu.

Ben istemiyordum! Biz bahçeli ev yapacağız diye yola çıktık ve arsayı bulduk. 90 dönüm, herkesin evini yapacağı bahçesi olan bir yeri olacaktı. Arkadaşlar şehre yakın olsun demişler, 12 dönüm bir yer almışlar. Şehre yakın oldu,

tamam! Oraya kuleleri diktiler, 11'er katlı kocaman; iyi bir site oldu. Çünkü 360 tane müslüman bir araya geldi.

Hatta yurt dışında, Doğu Almanya'da komünist yayın yapan, Bizim Radyo isimli, onların Bizim Radyo diye isimlendirdiği radyoda bizim o kooperatifi kurmamız üzerine; "Vay Müslümanlar derleniyor toparlanıyor, kooperatif kurdu, yerleşiyor!" denildi.

Ne olacak, yerleşmek herkesin hakkı değil mi? Kıyamet mi kopacak, ne var, ne olmuş? Aleyhimize böyle yayın yaptılar.

Tabi onların yayını bizim için ne olacak, sivrisinek vızıltısı gibidir, onların düşmanlığı bizim için şereftir! Çünkü biz Allah'ın dostluğunu istiyoruz, Allah'ın bizi sevmesini istiyoruz; kullardan bir şey beklediğimiz yok, korkumuz da yok! Kullardan ne bir şey bekliyoruz ne de korkuyoruz! Müslümanın Allah'tan korkması lazım, Allah'ı sevmesi, Allah'ın sevgisini kazanmaya çalışması lazım.

Orada tahakkuk ettiremedik. Geniş bahçesi var, park yerleri, çocuk bahçesi vs. var ama benim istediğim gibi değil! Herkesin evi olacak. Domatesini, maydanozunu kendisi ekecek. Koyunu kuzusu, tavuğu, horozu olacak...

Avustralya'da bizim kardeşlerimizin evleri bahçeli, tavuk oldu mu komşular şikâyet ediyormuş.

Niye?

"—Bu hayvan bizi rahatsız ediyor!" diye.

Ötüyor ya, seher vaktinde kaldırıyor ya! Mübarek kurulmuş saat gibi seher vaktinde kaldırıyor, ötüyor. Kızıyorlar, horozu sevmiyorlar. Biz çok seviyoruz, ben çok seviyorum. Çünkü Allah'ın bir ibretlik mahlûku; seher vaktinde ötüyor, bizi kaldırıyor!

Bunları yapmak için kooperatifler kurmamız lazım. Burada da yaptık. Burada da *Ravza* toplu konut kooperatifi yaptık. Karşıda, muhtelif yerlerde daha da teşebbüslerimiz var.

Neden? Bir arada oturmakta çok mübareklikler, bereketler, eğitim imkânları, muhabbet imkânları, tanışma, dayanışma, yardımlaşma imkânları var. Bizim Özelif sitesinden bir arkadaş altı aylığına, bir seneliğine, iki seneliğine yurt dışına gitse çoluk çocuğunu bırakıp gidiyor.

Niye? Gözü arkada kalmıyor. Karşı komşusu müslüman, alttaki müslüman, sağdaki soldaki müslüman, el-hamdü lillâh güvenilir bir mahalle. Pırıl pırıl, tertemiz, bekçisi olan, duvarları çevrili bir mahalle!

Demek ki böyle yerler yapacağız, biraz kenara çekileceğiz; derli toplu mahallemiz olacak, eğitimimizi yapacağız. Camimiz olacak, aynı mahallede oturursak hiç olmazsa birbirimizi yatsı namazlarında, sabah namazlarında görebiliriz. Aksi takdirde, Ramazan Bayramı gelecek de bayram ziyaretlerine gideceğiz de birbirimizi göreceğiz, diyoruz. Sevdiğimiz halde göremiyoruz.

Dostumuz çok oluyor, her birisine bir gün bir ziyarete gitsen günler yetmiyor. O halde toplu

oturmak gerekiyor. Toplu otururken de bahçeli ev olması gerekiyor.

Yalova'da yer aldık orada arkadaşlar toplansın diye orası bahçeli diye yer aldık. Bakalım orası olacak mı?

Her yerde; Konya'da, Düzce'de, Bolu'da, Ankara'da, Kırıkkale'de... neresi olursa olsun her yerde kardeşlerimizin bir topluca mahalle kurması, kooperatif kurup yerleşmesi ve evlerini de bahçeli yapması uygun olur. Azıcık bir bahçesi olsun.

Bir hâkim tanıdık vardı, temyiz mahkemesinde hâkim. Başka işlerde de çalışmış. Temyiz mahkemesine geçmeden önce kazalarda normal hâkimlikler yapmış.

“—Ben, bizim halkımıza çalışkanlığın faydasını göstermek için evimin önünde bir otomobil park edecek kadar küçücük bir bahçe vardı, orada çalışırdım.” diyor.

Çalışınca toprak neler veriyor, Allah neler nasip ediyor, göstermek için! Domatesim oradan çıkardı, maydanozum, nanem, dereotum... her şeyim oradan çıkardı; ev bundan çok istifade ederdi.” diyor.

Hatta saksıda bile beslenebilir. Saksıya domates ekersen, domates toplarsın. Maydanoz ekersen, maydanoz biçersen. Mutfakta, mutfağın balkoncuğunda durur. Yeter ki isteyelim. Evde lüzumsuz şeyler olacağına lüzumlu şeyler olsun.

Efendimiz lüzumlu şeylerin en güzellerine işaret ediyor: Evde bir koyun olması berekettir, lazım,

güzel. Evimizde bunların olması için temeli söyledik, bahçeli olması lazım! Kooperatifler kuracağız, bahçeli evlerimiz olacak, koyunumuz olacak...

Kuyumuz olursa berekettir. Kuyu kazmak ve kuyudan su çıkması kolay bir iş değil. Mahallede bir tane olsa da razıyız, güldür güldür bir su çıksa; insan İSKİ'ye bağlı kalmasa, ASKİ'ye, İSKİ'ye bağlı kalmadan su çıksa çok güzel bir şey olur. Bunu da sağlamaya çalışmak lazım.

Ben korktum; büyük şehirlerin hayatından, çöplerin birikmesinden, suların kesilmesinden, musluklardan akan suların mikropluluğundan korktum. Tedbir almak lazım. Cemiyet, dağın yukarisından aşağıya gümbür gümbür yuvarlanan bir kaya gibi bir yere gidiyor ama nereye gidiyor bilmem, güldür güldür gidiyor. Biz de bunların tedbirini almaya çalışıyoruz. Kardeşlerimize diyoruz ki bahçeli ev edinin, kooperatifler kurun, beraber işler yapın!

Bir de demişiz ki Ruslar bizi tehdit ediyor, Sırp'lar tehdit ediyor;

yanınızda silah da bulunsun! Evinizde bir çiftte silah bulunması lazım.

Ama ben bunu şahsî bir şey olarak düşünmüyorum. Milletin, devletin silahlanması olarak düşünüyorum. Atom bombamız olsa;

“—Tamam, Türkiye'nin de atom bombası var!” derler, önümüzde yeleklerini iliklerler.

Atom bombamız yok. Eskiden Türk ordusu güçlü kuvvetli diye ordumuzdan korkarlardı.

Adam Őimdi harp ettiği zaman bizim ordumuzun yanına yanaŐmuyor ki; dağın arkasına silahını koymuŐ, bu tarafa bombayı yağdırıyor, bir Őey yapamıyorsun, dűŐmanı gűremiyorsun bile!

Basra Kűrfezi'nden veyahut Akdeniz'den BaĐdat'taki toplantı yapılan yeri bombalıyor! Ben bunu nereden bulayım da bu adamın gırtlağını sıkayım? Gırtlağını sıkacağım ama gırtlağını bulursan sık! Bulursan sıkmazlık etme! Nerede bulacaksın? Yok! Bir bomba atıyor, senin muhabere zırhlının komuta kulesinde beŐ tane komutanını, askerini, vatan evladını űldűrűyor; “–Kaza oldu!”

Bu ne biĐim kaza?!.. Dűnya tarihinde gűrűlmemiŐ acayip bir kaza. Kabadayılık bir acayip bir Őey!

Bunların çaresi ne?

Kuvvetli olmak, kuvvetli olacağız! Her Őeyimize dikkat edeceğiz, ileriye hazırlanacağız!

Para meselesi, dolar meselesi, Tűrk lirası meselesi var. Yıllardır ben dergi çıkartıyorum, kardeŐlerime diyorum ki;

“–Őu benim fakir kardeŐlerimi, iŐĐi kardeŐlerimi enflasyon canavarından koruyacak tedbirleri dergide yazın. Ne yapmak gerekiyorsa yazın!”

Hayalet gibi gűrűnmez adamlar geliyor bunların cebinden, cűzdanının içinden parasını tırtıklayıp kaçırıyor. Kim bu gűrűnmez adam?

Enflasyon, gűrűnműyor! Kapıları istediĐin kadar kilitle, cűzdanını istersen yastıĐının altına koy; cűzdanındaki para eksiliyor.

Kim alıyor? Enflasyon alıyor.

Nasıl alıyor? Bir senede 100 liranın 70 lirasını alıyor, 30 lira kalıyor.

“—Vay! Göster hocam şu enflasyonu, ben de onun gırtlakını sıkayım!”

Yakalarsan sık! O da görünmüyor, ona karşı da tedbir almak lazım.

“—Hocam senin başka hiç işin yok mu? Sen sarık sarmışsın, cübbe giymişsin, camide hadis okurken bu işlere ne karışyorsun? Sen bu işlere karışmasana!..” diyenler olacak.

Olur mu? Müslüman zulmün karşısındadır! Müslüman haktan yanadır! Müslüman hırsızlığa razı olmaz, haksızlığa razı olmaz! Benim dinimin temelinde adalet var, zulmetmemek var, merhamet var. Onun için biz bunlarla ilgileniriz.

“—Dinî dergi kurdunuz, niye politik şeylerden bahsediyorsunuz?..”

İslâm politikanın dışında değil ki! Politika İslâm’ın haricinde değil ki! Hayat İslâm’ın dışında değil ki! İslâm hayattan başka hayalî bir şey değil ki!.. İslâm hakiki bir şey. İslâm hayatın her meselesiyle, her şeyiyle ilgilenir; nasıl alışveriş yapacaksın, nasıl

evleneceksin, nasıl boşanacaksın, nasıl doğum olacak, nasıl ölüm olacak... her şeyi anlatıyor. İslâm’ın kitabını açtığın zaman, fıkıh kitabında vekâlet bahsi var, icare bahsi var, kira bahsi, satın alma bahsi, şirket kurma bahsi var...

“—Bunun dindarlıkla ilgisi ne?”

Sen dindarlığı anlayamamışsın! Dindarlık bu işte!

Dindarlık: Hayatı Allah'ın rızasına uygun bir tarzda yaşamak, demek.

Dindarlık, iki takla bir bakla yapmak demek değil, geçip putun karşısında eğilip kalkmak demek değil, yakaya takılan bir rozet değil!.. Yaşanan bir hayat! Gecenle gündüzünle ya müslüman olursun, Allah'ın rızasını kazanırsın; ya da böyle yapmazsan, sevap kazanamazsın, birçok işte günah kazanırsın.

Ticaretine haram girer, günah kazanırsın. Evliliğinde nikâh olmaz, tepeden tırnağa günaha girersin. Her şeyin böyle olabilir! Her şeyinde günaha girersin, “Ben bir şey yapmadım.” dersin. Yapmaz olur musun? Cahilliğinden sen neler yaptın, sen ne zararlara sebep oldun da farkında değilsin!

Onun için, İslâm'da müslüman her şeyi bilecek ve her şeyi Allah'ın istediği şekilde yapacak.

Onun için, İslâm böyle dediği için Kur'ân-ı Kerîm'in içinde her konu mevcut olduğundan, hadîs-i şerîflerde her konu mevcut olduğundan biz de evin bahçesinde bir koyun bulunması lazım diye dinî bir konu olarak bunu da bahsediyoruz.

Neden? Efendimiz bahsetmiş. O bizim rehberimiz, önderimiz, Peygamberimiz, Seyyidimiz, Seyyidü's-sâdât, Şefîu'l-usât fî yevm-i arasat, Muhammed Mustafa'mız, (aleyhi

efdalü's-salavât ve ekmelü't-tahiyyât ve't-teslimât) O ne derse bizim canımıza minnet, canımız yoluna feda! Anamız babamız yoluna feda, çoluk çocuğumuz yoluna feda olsun onun için... Ne diyorsa hikmet var.

Koyun olacak. Başka?

Kuyu olacak. Kuyun olursa susuzluk çekmezsin. Bir harp olduğu zaman Düşman umumî su tesisatını zehirliyor, millet su içemiyor. Göle zehirli bomba şey atıyor; bütün içenler ölüyor.

Harp bu, düşman var! Hiç Sırp'a güvenebilir misin, Yunanlı'ya güvenebilir misin, Ermeni'ye güvenebilir misin?!.. Hiç kimseye güvencimiz kalmadı! Hani süttten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek yemiş, memleketin içinde bile her şeye dikkat ediyoruz, etmek gerekiyor. Çünkü olmadık yere, adam istasyona bomba koyuyor. Öldürdüğü insanın kim olduğu da mühim değil, birilerini öldürürsün. Kan çıksın, zulüm olsun, haksızlık olsun... Suçlu ölsün, diye bir şey yok!

Bak biz, suçlu olmayınca bir şey yapmıyoruz. Biz, İslâm'da suçluyu yakalacak bile şahsen bir şey yapmıyoruz. Ama o; "Sen burada onu öldürdün, ben orada onu öldürürüm!" diyor.

Peki, o öldürdüğün masumsa?..

"—O aileden birisi benim amcamı öldürmüştü, ben de o aileden yeğeni öldürürüm!"

"—Bu yeğeni, hiçbir suçu yok, bu melek gibi çocuktu, imamhatibe gelip gidiyordu. Bunu niye öldürdün?"

"—O aileden!"

İslâm'da birinin suçunu ötekisine yüklemek yok, suçlunun ceza görmesi var. Suçluya cezayı da şahıs vermiyor, adalet veriyor. Ne güzel! Anarşinin tam karşısındaki nizam İslâm!

İslâm ne? Anarşinin tam karşısındaki düzen, adalet, güzel nizam!

Evde Kuyumuz oldu mu kovamızı sarkıtırız; alırlız, içeriz, bahçemizi sularız, koyunumuzu sularız, elhamdülillah. Su kesildi; kazı yapılmıymış, borular tamir edilmıymış, depoda su kalmamış, motor bozulmuş, elektrik bozulmuş... Vız gelir. Ben kovamı daldırırım, suyumı alırım. Ne güzel! Yapmamız lazım. Türkiye koskocaman bir ülke, 776 bin kilometrekare! Burası sıkışık sa sıkışık olmayan bir yere gidelim, orada yapalım; bu işler olsun gitsin! Köylerimiz ne güzeldi, ferah ferah tarlalarımız vardı... Ne hâle geldi!

Öğleyin bir başka arkadaşımızın açılışı vardı. Beraber bir ticarî teşebbüs yapmışlar, dükkân açmışlar. Mübarek olsun, diye gittik. Sıkışık sıkışık, tıkanık tıkanık, tozlu tozlu yollar... Yazık, böyle şehircilik olmaz!

İslâm; düzen, intizam, temizlik, güzellik demek. İslâm güzellik demek! Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:

“—Yaptığınız her şeyi güzel yapın!” Evinde bir kuyucuğun olsa güzel olmaz mı?

Başka?

Bir el değirmeni olması; iki tane yuvarlak taş, ortası delik, bir tutma yeri var. Ortasından buğdayı koydun mu, gıldır gıldır döndürdün mü,

kenarından buğday dökülüyor, kalanı un oluyor.

Bu neden?

Yemek lazımsa eve buğdayı alırsın. Eskiden el değirmeni yoktu. Çuvalları ata yüklerdi, üç günlük yola değirmene giderdi, bir hafta sırada beklerdi, un öğütülürdü, değirmenci unun içinden değirmenin hakkını alırdı, ondan sonra unlar hayvanlara yükletilip getirilirdi, ekmek yapılırdı.

Peygamber Efendimiz o şartlara göre diyor ki:

“—Evinde bir el değirmeni olsun!”

Değirmene gitmene lüzum kalmadan işini kendin görürsün, unun olur; yoğurursun, pişirirsin, yersin. Hayatın devam etmesi için gerekli malzeme elinin altında...

Sonra?

(*Ve'l-kaddâhetü fi'd-dâri bereketün*) “Evde bir çakmak, ateş

yakma malzemesi bulunması berekettir.”

Peygamber Efendimiz'in zamanını gözünüzün önüne getirin. Bir ev; kuyu var, kuzu, koyun var, el değirmeni var, ateş yakacak bir şey var. Kendi işini kendisi görebilecek. Bu gibi şeyleri hazırlamalıyız.

Neden hazırlamalıyız?

Yirminci Yüzyıl'dayız; doğalgaz var, elektrik vs. var...

Var ama kesiliveriyor. Var ama harp darp olduğu zaman ilk başta onları tahrip ediyorlar.

Açıkta kalıverirsin. Onun için sulh zamanında, ferah zamanında, rahat rahat karar vereceğin zamanda tedbirlerini alırsın, biter. Bu gibi tedbirleri, ihtiyat tedbirlerini alırsın, biter.

Temiz havalı yerde, çoluk çocuğun güneş görür. Güneş, gıda gibi insana fayda verir. Çocuk bahçede gezdi mi, eli, ayağı, yüzü güneş gördü mü kemikleri gelişiyor. Evin içinde sarılı, hiç güneş görmeden kaldı mı eğri büğrü kemikli oluyor. C, D vitamini olmuyor, güneş görmediğinden sonunda kemik hastalıkları oluyor vs.

Bu hadîs-i şerîften şunu anlıyoruz ki:

Bizim dinimiz bugünkü tabirle çevreyi seven, çevreci bir din! Çevre sağlığı, çevreyi koruma, tabiatı güzelleştirmek önemli! Onun için biz, Anadolu'nun her yerinde kardeşlerimize diyoruz ki;

“—Çevre dernekleri kurun, çevre temiz olsun, yeşil olsun, güzel olsun. Orman kuralım, koru kuralım. Şehirden 20-30 kilometre uzak olsun; orada bir koru yapın! Cumartesi-pazarları gidin orada ağaç dakin, ağaçlarınızı sulayın. Bir tarafı kadınların olsun, bir tarafı erkeklerin olsun, bir tarafı çocuk bahçesi olsun, çocukların olsun! Bir güneş görsünler, rahat etsinler.

Hacı nineler evden çıkmaz, benim mübarek bacılarım, çarşafly, örtülü kadınlar dışarıya gidemez, piknik yerine gidemiyorlar. Oraya gider, rahat nefes alır. Oh, el-hamdü lillah. Kahvaltıyı orada yaparlar, öğle yemeğini orada yerler. Kadınlar bir tarafta, erkekler bir tarafta... Çocuklar koşturur, dinlenir, güneşle-

nir, temiz hava alır. Bunları sağlamak lazım. Cemaat olarak bunları yapmak istiyoruz. Sizin de aklınızda olsun!

b. Allah'ın Sevdiği Bir İş

Buhârî'de, Ahmed ibn-i Hanbel'de olan hadîs-i şerîf. Abdllah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²

أَرْبَعُونَ خَصْلَةً، أَغْلَاهُنَّ مَنِحَةُ الْعَنْزِ؛ لَ يَعْمَلُ
عَبْدٌ بِخَصْلَةٍ مِنْهَا

رَجَاءَ ثَوَابِهَا، وَتَصَدِيقَ مَوْعُودِهَا، إِلَّا أَدْخَلَهُ اللَّهُ
بِهَا الْجَنَّةَ

(حم.خ.د.حب. عن ابن عمرو)

RE.70/7 (*Erbaune hasleten, a'lâhünne menîhatü'l-anzi; lâ ya'melü abdün bi-hasletin minhâ recâe sevâbihâ, ve tasdîka bimev'ûdihâ, illâ edhalehu'llâhu bihe'l-cennete.*)

(*Erbaune hasleten*) “Kırk tane haslet, özellik, iş vardır. (*A'lâhünne menîhatü'l-anzi*) Bunların

² Buhârî, *Sahîh*, c.IX, s.101, no:2438; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.IV, s.500, no:1433; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.194, no:6831; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.184, no:7588; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.223, no:3384; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.262, no:7578; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XI, s.494, no:5095; Abdllah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.416, no:16331; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.246, no:3125.

en yükseği, bir tanesi, geçisini istifade için vermektir! Al, geçimden istifade et, diye komşuya, ilgiliye vermektir.”

Otuz dokuz tane başka neler var?

İyiliğin çeşitleri çoktur. İnsan etrafına müslüman olarak, sevap kazanmak için iyilik yapacaksa bir sürü iyilik var. Peygamber Efendimiz:

“—Müslüman kardeşinin yüzüne güleç yüzle bakmak bile sadakadır.” diyor.

Kovandaki suyu onun kovasına boşaltmak bile sadakadır. Yolda bir çöpü kenara alman bile sadakadır. Emr-i mâruf yapman sadakadır, nehy-i münker yapman sadakadır. İnsanın imanını ve başkasına iyilik yapmak istediğini gösteren çeşitli jestler, davranışlar var.

(*Lâ ya'melü abdün bi-hasletin minhâ recâe sevâbihâ ve tasdîkan bi-mev'ûdihâ*) “Kul bunlardan bir tanesini Allah'tan sevabını umarak, Allah'ın onu yapan insana şu sevabı vereceğini, şu mükâfatı vereceğini kabul ederek yapsa, (*illâ edhalehu'llâhu bihe'lcennete*) Allah onu cennetine sokar!”

Misal: Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerîfinde geçiyor: Kötü bir kadın susamış, çölde veya susuz bir arazide giderken bir su olan çukur, kuyu görmüş. Tutuna tutuna aşağıya inmiş. Dipteki sudan kendisi içmiş, susuzluğunu gidermiş.

Yukarı çıkmış, bakmış orada bir köpek; dili sarkmış, soluyor, hayvancağız susuzluktan ölecek. Demiş ki:

“—Ben demin bu susuzluğun ne kadar acı

olduğunu bildim, tattım, insan olarak kuyuya, aşağıya kendim inebiliyorum, suyu içebiliyorum. Bu inemez. Köpek, aşağı inemez. Dur, şuna su çıkartayım.” demiş.

Şartlar müsait değil, aşağı inmiş, yukarıya suyu nasıl çıkarırsın; pabucunu suyun içine daldırmış, su doldurmuş, pabucunu yukarıya çıkartmış. Pabucun içi su dolu. Köpek mâlum yalaya yalaya içer, onu içmiş, kanmış.

Bu nedir? Bir hayvana acıdır. Susuz bir hayvana su vermektir. Acıdı, “Yazık, susuzluk çekmesin!” dedi.

Köpek, ölürse ne olur?

Ölürse ölür, bir şey değil ama acıdı, merhamet etti, ona su verdi. Peygamber Efendimiz, “Bu jestinden dolayı Allah bu kadını cennetine soktu!” diyor.

Nasıl cennetine sokmuştur?

Detayını söylemiyor ama benim tahminim şudur: Allah onun gönlüne bir imanın tadını vermiştir, gönül gözüne doğru yolun güzelliğini göstermiştir; o da tevbekâr olmuştur, Hakk’ın yoluna girmiştir, hayırlı işler yapmıştır, eski hayatının kötülüklerine tevbe edip af ettirmiştir, iyi bir hayat sürmüştür, sonra cennete girmiştir.

Allah-u Teâlâ Hazretleri hidayeti iyi insanlara veriyor. Fasıklara vermiyor, fâcirlere, kâfirlere, zalimlere vermiyor. Onları bırakacak, pişman olacak, iyi yola yönelecek; o zaman veriyor. Böyle nasib ettiğine ediyor. Demek ki insan, iyi

bir şey yaptı mı cennete girer.

Onun için Peygamber Efendimiz başka bir hadîs-i şerîfnde buyurdu ki:

“—İyiliğin hiçbir çeşidini hor, hakir ve küçük görme!”

Ondan da ne olacak, deme. Çünkü belli olmaz. Bir küçük jest ama bir güzel bir duyguyu ifade ediyor, ondan dolayı Allah affedebilir. Bir büyüğe saygı!

Tezkiretü'l-Evliyâ'da evliyâullahın hâlini anlatıyor: Yolda çamurların arasında bir kitap parçası, kâğıt parçası görmüş, üzerinde Allah'ın adı yazıyor. Hemen onu almış, yıkamış. Bunun üstünde Allah'ın adı yazıyor, besmele yazıyor, dinî konu yazıyor... diye yıkamış, çamurdan temizlemiş. Yüksek, itibarlı, şerefli bir yere koymuş.

Kendisi eşkiyâymış, haydutmuş, mafyaymış. Bunu neden yaptı?

Allah'ın adının bile ayakaltında kalmasına razı olmuyor. Allah'a sevgisinden, saygısından yaptı. Allah bu hareketinden dolayı ona tevbe nasip etmiş, Cenâb-ı Hakk'ın yoluna dönmeyi nasip etmiş. Sonra yüksek bir evliyâ olmuş.

Olur mu? Olur. Allah-u Teâlâ Hazretleri her şeye kâdirdir; ölüden diriye çıkarttığı gibi, eşkiyâdan da evliyâ çıkartmaya kâdir; döndürüp Hakk'ın yoluna getirmeye kâdir.

O bakımdan, jestlerimize dikkat edelim! Aklımıza, fikrimize, niyetimize dikkat edelim. Mühim olan insanın kalbi, gönlü!

Kime karşı ne niyet besliyorsun?

“—Seni hıznır domuz seni, bak ne kötülükler geçiriyorsun kafandan!”

Gönlünden geçirdiğinden dolayı belâsını bulur. Ama her şeyi iyi niyetle yaptığı zaman, iyi niyetinden dolayı, kalbinin temizliğinden dolayı da Allah büyük mükâfatlar verir. Onun için insanın kalbini süslemesi lazım.

İbrahim ibn-i Ethem Hazretleri, büyüğümüz, evliyâullah, pirllerimizden, büyüklerimizden, bizim onun tarikatına da bağlılığımız var. Nasihatinden birisinde diyor ki:

إذا اشتغل الناس بتزيين الظاهر، فاشتغل أنت

بتزيين الباطن؛

(*İze’şteğale’n-nâsü bi-tezyîni’z-zâhiri fe’şteğil ente bi-tezyîni’lbâtın*) “Başkaları dışını süslemeye uğraşıp dururken, saçını sakalını güzelleştirmeye, boyamaya, allamaya, pullamaya çalışırken sen kalbini süslemeye çalış!”

Çünkü Allah insanın yüzüne bakmıyor, kalbine bakıyor, gönlüne bakıyor. Gönlü temiz olacak.

Tasavvuf da bu! Tasavvuf taç, hırka, sarık, kavuk, yeşil, sarı, mavi, siyah vs. değil. Tasavvuf; güzel duygularla, iyi niyetler, ihlâs ile riyasız Allah’a güzel kulluk etmek! Onun için çok güzel bir beyit var:

Dervişlik olaydı tâc ile hırka; Alırdık biz dahi otuza kırka...

Çarşıdan alınmaz ki! İnsanın içi düzelecek. İçi insan olmadıktan sonra, içi düzelmedikten, içi aydınlanmadıktan, içi temizlenmedikten sonra insan adam olmuyor.

Onun için, büyüklerden birisi de diyor ki:

“—Bir şişenin içine içki koysalar, denizin kenarına götürüp kırk yıl dışını yıkasalar, yine pistir!”

Dışı yıkandı; içindeki pislik, murdarlık, içki gitmedi. İnsanın içinin temiz olması lazım. Buna çok dikkat edelim.

c. Cenaze Namazında Cemaatin Faydası

Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:³

أَرْبَعُونَ رَجُلًا أُمَّةً، وَلَمْ يُخْلِصْ أَرْبَعُونَ رَجُلًا فِي
الدُّعَاءِ لِمَيِّتِهِمْ،

إِلَّا وَهَبَهُ اللَّهُ لَهُمْ وَغَفَرَ لَهُ

(الخليلي في مشيخته، والرافعي عن ابن مسعود)

RE. 70/8 (*Erbaûne racülen ümmetün, ve lem yuhlis erbaûne racülen fi'd-duâi min meyyitihim, illâ vehebehu'llàhu lehüm ve gafera lehû.*)

(*Erbaûne racülen ümmetün*) “İnsanın sayısı kırk oldu mu, kalabalığın miktarı kırka çıktı mı o bir ümmet sayılır, artık o bir topluluktur, kırk kişi

³ *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.247, no:3128.

bir cemaattir!”

Cemaat olursa ne olur?

(*Lem yuhlis erbaûne racûlen fi'd-duâi min meyyitihim, illâ vehebehu'llâhu lehüm ve gafera lehû*) “Kırk kişi ölüleri için ihlâsla dua ederse, Allah o ölüyü o cemaate bağışlar; günahkâr da olsa kusurlu da olsa günahlarını mağfiret eder.”

Demek ki cân u gönülden, ihlâs ile kırk kişi gönül birliği edip de ölen cenazelerine, namazını kıldıkları cenazeye –veya daha evvelden ölmüş bir kimse de olabilir, burada umumî söylüyor—dua etseler Allah ölüyü o kırk kişiye bağışlıyor:

“—Pekiyi, madem siz bu kadar ısrar ettiniz, hakkında dua ettiniz, bağışladım, mağfiret ettim...” diyor.

Şimdi ben Mehmed Zahid Kotku Hocamız cennetmekânı düşünüyorum da; binlerce hatim indirildi, cenaze namazında Süleymaniye Camii doldu taştı, avlu doldu taştı, sokaklar doldu taştı. Esnaf Hastanesi'nin yanına kadar kalabalık geldi, Saraçhane başında bulvarda trafik durdu. Muazzam kalabalık! Türkiye'nin her yerinden uçaklarla ihvan taşındı buraya, namazını kıldı. İstanbul'un hayatında görmediği bir kalabalıkla cenaze namazı kılındı! Bunlar gözyaşlarıyla Mehmed Zahid Kotku Hocamız'a dua etti. Şu ihtişama bakın, şu devlete, saadete, şu büyüklüğe bakın, şu azamete bakın!

İnsan aklını kullanırsa, düşünürse buradan nice nice ibretler alır. Demek ki kırk tane insan, gönül erbabı, halis muhlis insan bir konuda bir

yere toplaşsa da cân-ı gönülden bir dua etse Allah kabul ediyor.

Bosna'ya yardım nasıl çıkıyor, Azerbaycan'a yardım nasıl çıkıyor gördün mü? İhlasla, cân u gönülden toplanılsa, dualar yapılsa demek ki neler olacak!

d. Yerdekilere Merhamet Edin!

Dokuzuncu hadîs-i şerîf.

Abdullah ibn-i Mes'ud ve Cerîr RA'dan rivayet edilmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

إِرْحَمْ مَنْ فِي الْأَرْضِ، يَرْحَمَكَ مَنْ فِي السَّمَاءِ

(طب. عن جرير؛ طب. ك. عن ابن مسعود)

RE. 70/9 (*İrham men fi'l-ardı, yerhamke men fi's-semâ'*)

(*İrham men fi'l-ardı*) Sen yerdekine, yeryüzünde yaşayan mahlûkata sen merhamet et, (*yerhamke men fi's-semâ'*) gökteki sana

⁴Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.356, no:2502; Cerîr RA'dan. Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.x, s.149, no:10277; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.277, no:7631; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VIII, s.474, no:5063; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.44, no:335; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.III, s.791; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.375, no:647; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VIII, s.340, no:25873; Ahmed ibn-i Hanbel, *Zühd*, c.I, s.159; Hennâd, *Zühd*, c.II, s.616, no:1323; Heysemî, *Mecmaü'zZevâid*, c.VIII, s.341, no:13674; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XIV, s.146, no:7464; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.210; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan. İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIX, s.12; Abdullah ibn-i Amr RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.164, no:5975; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.260, no:3153.

merhamet etsin!”

Müslümanın en önemli vasıflarından birisi merhamet duygusu, acıma duygusudur.

Anneyavrusunu neden besliyor? Merhametinden!
Biz hastaya niye bakıyoruz? Merhametimizden!

Merhamet, acımak, sevmek ve onun iyiliğini istemek, bu duygu tavsiye ediliyor. Çok önemli, çok kıymetli bir duygu. Allah başkasına merhamet etmeyi seviyor.

“—Sen yeryüzündekine merhamet et!”

Yeryüzünde kim var? Başta insanlar var, senin benim gibi benî âdem. Masalda:

“—İn misin, cin misin, nesen?” diyor.

“—Senin gibi benî âdem'im.” diyor.

Evvla insanlar var. Müslüman olarak biz insanların hepsine merhamet ediyoruz, insanların hepsine merhamet ediyoruz. Belki;

“—Hocam, dikkatli konuş, hepsine mi merhamet ediyorsun?” diyorsunuz.

Evet, hepsine merhamet ediyorum! Müslümanlara merhamet ediyorum, acıyorum, müşküllerini halletmeye çalışıyorum; kâfirlere acıyorum, onları müslüman etmeye çalışıyorum. Yanlış yoldalar, cehenneme gidecekler, yazık olacak. Bunlar bizim Hz. Âdem'den kardeşlerimiz, onların da doğru yola gelmesini istiyoruz.

Müessese kuruyoruz, radyo kuruyoruz, gazete mecmua çıkartıyoruz, “Bu günahdır, bu yanlıştır, doğru değildir!..” diye yanlış olan şeyleri yazıyoruz, çiziyoruz.

Neden, elimize ne geçecek? Masraf ediyoruz, para harcıyoruz, cebimizden para gidiyor, paracıklar uçuyor; bunu niye yapıyoruz?

Acıdığımız için; doğru yola gelsinler diye, hidayete ersinler diye! Çünkü bir insana yapılabilecek en büyük iyilik, onu cennetlik etmektir. Bir insana yapılacak en büyük kötülük de onun cehennemlik olmasına yol açmaktır. İnsan çocuğunu seviyorsa onu cennetlik olarak yetiştirmeye gayret etmeli, Cehenneme gitmemesi için çırpınmalı!

“—Hocam, benim çocuğum bale dersi alıyor, şan dersi alıyor, piyanoyu güzel çalıyor, keman çalmayı da öğrendi vs. Çocuğumu çok güzel yetiştirdim, çok modern yetiştirdim...”

Bu haliyle nereye gidecek, bunlar ne olacak, nereye yarar? Onun için çocuğunu güya en lüks okulda okutuyor.

“—Sen çocuğunu kime teslim ettin?”
Misyonerlere, papazlara!

“—Onlar onu nasıl yetiştirdiler?”

Hristiyan gibi yetiştirdiler! Noel bayramı kutluyor, yılbaşı kutluyor vs. Bak kafasını nasıl bozdular! Şimdi sen bu çocuğa iyilik mi yaptın kötülük mü yaptın?

“—İyilik yaptım; yetiştirdim, okuttum, İngilizce öğrettim, Fransızca öğrettim...”

Sen çocuğuna yazık ettin! Şimdi kırk tane akıllı adam bunu doğru yola çekmeye çalışacaklar da o şimdi azılı sapık bir insan oldu, doğru yola gelmiyor!

Sultanahmet Camii'ne dedelerimizin yaptığı kurşunlu kubbelerin üstüne çıkmışlar da, "Kahrolsun şeriat!" diye bağırmışlar. Gazeteler yazıyor.

Kim? Ruslar mı yazdı? Jirinovski mi geldi, Sırp lar mı geldi?

İşte zıvırlar! Bizim memleketin adı şu veya bu olan insanları, şu veya bu mezhepten bizim ahâli!

Ama ne olmuş? Anası babası cennetin yolunu öğretememiş, adam cehennemlik! Niye?

"—Kahrolsun şeriat!" diyor.

Allah'ın şeriatına, Allah'ın dinine, Müslümanlığa kahrolsun diyor, istemiyor. Allah'ın hükmünü istemiyor, emrini, ahkâmını istemiyor. Allah'ın ahkâmını istemiyor, "Kahrolsun!" diyor.

*Ne kendi eyledi rahat, ne halka verdi huzur;
Yıkıldı gitti cihândan, dayansın ehl-i kubûr.*

Birisi de:

"—Biz şeyler yaptık ki Allah gelse düzeltemez!" Böyle sapıklar var, böyle laflar söylüyorlar.

"—Allah'ın gelse!.." filan diyor, böyle külhanbeyi ağızları!..

Yahu Allah bir şeyin olmasını istedi mi; (*Kün feyekûn*) "Ol, der; olur!" Mahvolursun, perişan olursun. Kâfir adam, cahil, aptal adam; kendini mahvediyorsun, başkasını da mahvediyorsun. Bilmiyor!

İsterse kolejde yetişsin isterse Amerika'da yetişsin, bunu böyle yetiştiren anne baba ne

yaptı, bu çocuğa iyilik mi yaptı?

En muazzam kötülüğü yaptı! Keşke bu çocuk cahil kalsaydı da

mahalle mescidine gidip gelip de ömrünü *Lâ ilâhe illallah* diyerek, ibadetinde, tâatında, köyünde geçirseydi de, buğday, arpa ekmeği yeseydi de hiç bu küfrü, hiç şeytanlıkları bilmeseydi, hiç bu günahlara girmeseydi!

Para mühim değil ki! Bu dünya hayatı mühim değil ki! Sen şimdi çocuğunu mevki makam sahibi yaptın; gusül abdesti almasını bilmiyor, kelime-i şهادet getirmesini bilmiyor, caminin yolunu bilmiyor, Allah'ın varlığını inkâr ediyor...

“—Benim oğlan büyük adam oldu, genel müdür oldu...”

Ne kadar büyük adam oldu; cehenneme büyük odun oldu! Cehenneme odun oldu!

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Her şeyin hakikatini güzel görmek lazım. Onun için Peygamber Efendimiz diyor ki:

“—İnsanlar uykudadır, öldükleri zaman uyanacaklar!” Çoğu uyuyorlar, çoğu uyuyor! Gözlerinin çoğu kapalı!

“—Hocam gözlerini açıyorlar, etrafa bakıyorlar...”

İsterse dürbünle baksın isterse teleskopla baksın, gerçeği göremeyince gözü kör demektir. Kalbi imana gelmemişse insan ölü demektir, mü'minse diridir. Kalbinde iman yoksa o insan ölüdür!

İnsanların çoğu öldü, ölü; kalpleri ölmüş, kafaları, gönülleri ölmüş! Kendisini tahsilli sanıyor; seni küçük görüyor, falancayı filancayı küçük görüyor. Onların tahsili kadar tahsili el-hamdü lillâh biz de gördük. Profesörlük mü, al bizde de var; doktora mı, al bizde de var; tahsil mi, münevverlik mi, al bizde de var!.. Şimdi gık diyemiyorlar! Onun için ne yapacaklarını şaşırdılar.

Eskiden kendileri tahsilli, köylümüz tahsilsiz; yukarıdan efeleniyorlardı:

“—Ben Sorbonne’da tahsil yaptım!” diyordu, “Sus” diyordu.

Karşısındaki:

“—Sen Sorbonne’da tahsil yaptıysan, ben de Amerika’da tahsil yaptım!” diyor, beş vakit namazlı, insanlar var.

Bizim bir kardeşimiz Amerika’ya gitti; hafız, profesör, fıkıh hocası, Yüksek İslam Enstitüsü’nden mezun. Üniversite kurmuşlar, üniversitenin rektörü olmuş. Hadi bakalım kâfircik, gel bakalım buraya, gel buraya; bu adamın boyuyla senin boyuna bak bakalım; nasıl, bununla güreşebilir misin? İngilizce biliyor,

Fransızca, Almanca biliyor, hukuk fakültesinden mezun, hukuk diploması da var, Arapça da biliyor, hafız da, dini de biliyor; bununla güreşe var mısınız? Bak bakalım senin boyunla nasıl? Sen cücesin, bu dev! Güreşebilir misin? Gık diyemez, gık diyemiyor!

Avustralya'ya gittim, dediler ki;

“—Hocam, Sivas olaylarından sonra burada bazı Türkler İslâm'a, şeriata, Müslümanlığa öyle saldırdılar ki ortalığı mahvettiler. Kimse cevap veremedi. Bir bizim vakfımızın şubesindeki insanlar orada cevap verdiler. Kimse cevap veremedi.”

İslâm'a mı saldırdılar, İslâm'ın ne kabahati var?

Hadi bakalım onların kalabalık olduğu şehirlere, onların derneklerine gittik. Karşılıklarına çıktık, oturduk. Dedik ki;

“—Siz Alevi misiniz?” “—Evet, Aleviyiz.”

“—Tamam. Ben de Hz. Ali'nin evladındanım.” dedim. “—Var mısınız?”

“—Ben Hz. Ali'nin evladındanım. Üniversitede profesörüm. Kur'ân-ı Kerîm'i biliyorum. Soruları sorun bakalım...”

Sordular, cevap verdim, sordular, cevap verdim. Bastırdım bastırdım, cevap vermediğim kalmadı.

Dedim; “Siz yanlış yapıyorsunuz. Eğer Hz. Ali'yi seviyorsanız dindar olmanız lazım, dine karşı çıkamazsınız. Hz. Ali Efendimiz Peygamber Efendimiz'in damadıydı, Allah'ın aslanıydı. Din yolunda savaş etmişti. Halifelerimizden birisiydi. Siz Hz. Ali Efendimiz'i seviyorsanız onun yoluna gelin! Onun yolu İslâm yoluydu. İslâm'a karşı çıkamazsınız. ‘Kahrolsun İslâm, kahrolsun şeriat!..’ diyemezsiniz. Derseniz şöyle olur böyle olur.”

Diyelim ki ben müslüman değilim, hür fikirli bir insanım! Senin hür fikrine göre sor bakalım; Allah var mı, yok mu? Söyleyeceğin şeyleri, vereceğin cevapları ver bakalım!

Küfür, bilimsel değildir, mantıklı değildir, gayriilmîdir! Küfür mümkün değildir, ateistlik, ilmen mümkün değildir; ancak aptallıkla mümkündür! Akıllılıkla ateistlik mümkün değildir. Çünkü kâinatta düzen var, bu düzenin, nizamın kurucusu olduğu muhakkak! Einstein'a soruyorlar;

“—Sen atom alimisin... Allah'a inanıyor musun?”

Diyor ki:

“—Gökyüzünü inceleniyorum, yıldızları; muazzam bir intizam var! Matematik bir muntazamlık var! Ayların, yıldızların, hareketlerin vs. çekim kanunları var. Ortada rakamlar var, muntazam! Atomu inceliyorum; orada da büyük bir intizam var, rakamlar var, kanunlar var. Bu kanunların, rakamların, bu intizamın yapıcısı var. Bu yapıcıya benim imanım var! Din dediğiniz bu nizamı tesis eden yaratıcıya inanmaksa ben dindarların en başındayım!”

Tabi ilim adamı oldu mu mecbur böyle gelecek, Allah'ın karşısında diz çökecek, Allah'ın varlığını kabul edecek! Çünkü Allah'ın yerde gökte âsârı var; dopdolu, muntazam eserleri var.

Onun için, Allah'ı inkâr etmek bilimsel bakımdan mümkün değildir! Neyle mümkündür?

Keçi inadıyla mümkün olur diyeceğim, bu

inadı keçi bile yapmaz çünkü keçi de Allah'ın mahlûkudur, Allah'ı bilir! Keçi bilir de bunlar bilmiyor! Onun içi, keçi demek bile doğru değil! İnadından,

cahilliğinden! Neden cahil?

Fizik okuyor, matematik okuyor, edebiyat okuyor, yabancı dil okuyor ama dinî konuları okumuyor, bizim okuduğumuz konuları okumuyor.

Git o rektörünle konuş, git falanca kardeşimizle konuş bakalım! Yelkenleri suya indiriyor, bir şey bilmiyor ki! Cahillikle konuşuyor!

Onun için, herkesin aklını başına toplaması, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin rahmetine ermenin fırsatını hayatında kaçırmaması lazım!

“—Sen yerdekilere merhamet et, gökteki de sana merhamet eder!”

Melekler sana yardım eder, Allah-u Teâlâ Hazretleri sana rahmetiyle muamele eder, mânasına geliyor.

e. Merhamet Edin, Size de Merhamet Edilsin!

Burada da Efendimiz SAS emrediyor:⁵

---

⁵ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.165, no:6541; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.138, no:380; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.449, no:7236; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.II, s.133, no:1055; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.131, no:320; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.82, no:254; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.311, no:17469; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VIII, s.265, no:4365; Abdullah ibn-i Amr RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.164, no:5976; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.263, no:3155.

ارْحَمُوا تُرْحَمُوا، وَاغْفِرُوا يُغْفَرَ لَكُمْ؛ وَيْلٌ
لِلْأَقْمَاعِ الْقَوْلِ: وَيْلٌ

لِلْمُصِرِّينَ، الَّذِينَ يُصِرُّونَ عَلَى مَا فَعَلُوا وَهُمْ
يَعْلَمُونَ

(حم.خ. فى الأدب، طب. هب. عن ابن عمرو)

RE. 70/10 (*İrhamû türhamû, yağfirû
yuğferleküm; veylün liakmâi'l-kavli: Veylün
li'l-musırrîn, ellezîne yusırrûne alâ mâ fealû
ve hüm ya'lemûn.*)

(*İrhamû türhamû*) “Merhamet ediniz,
merhametli olunuz; o zaman size de merhamet
olunur!”

Siz de merhamete liyakat kazanırsınız,
merhamete liyakat kesbedersiniz. Merhamet
ederseniz o zaman siz de merhamet olunursunuz.
Siz merhametsiz olursanız size de merhamet
muamelesi nasip olmaz. Ahirette merhametli
bir muamele görmezsiniz.

“—Siz çevrenizdeki mahlûkata merhamet
edin, önce insanlara merhamet edin de sonra
mahlûkata merhamet; kuşlara, kurtlara,
karıncalara, böceklere... Her şeye merhamet
edin!”

Ben ağacın dalı kırıldığı zaman bile vallahi
üzülüyorum. Çimenler çiğnendiği, sarardığı
zaman bile üzülüyorum. Neden?

Allah bize, kalbimize o duyguyu vermiş. Karınca ezildiği zaman, olduğu yerde dönmeye başladığı zaman üzülüyorum.

Televizyonda gösterdiler: Koluna şahini, atmacayı alıyor; kuşun peşinden salıyor, gidiyor arkasından bir gagalıyor, düşürüyor, tüylerini uçuruyor, parçalıyor. İnsan üzülüyor. Zulme, haksızlığa üzülüyor.

Senin yiyeceğe içeceğe ihtiyacın mı var, ne diye bunu yapıyorsun?

Merhametsizlikten üzülüyoruz, merhametten memnun oluyoruz! Allah, müslümanı merhametli yaratmış.

(İrhamû türhamû) “Merhamet edin, siz de merhamete mazhar olun. *(Yağfirû yuğferleküm)* Siz affedin, mağfiret edin; size de mağfiret olunsun, siz de affolunabilesiniz, affa mazhar olabilesiniz. *(Veylün li-akmâi’l-kavli)* Yazıklar olsun laf ebesi olanlara, lafı boş boş söyleyenlere! “

(Veylün li’l-musırrîn; ellezîne yusırrûne alâ mâ fealû ve hüm ya’lemûn) “İsrar edenlere yazıklar olsun! Yaptığı işin günah olduğunu bile bile günahta ısrar edenlere yazıklar olsun!” diyor Peygamber Efendimiz.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Hatanızı anladığınız zaman şıp diye dönün. Hatanız size söylendiği zaman hatada ısrar etmeyin! Aklınızı başınıza toplayın. Peygamber Efendimiz günahında ısrar edene “Yazıklar olsun! Veyl olsun!..” diyor.

Günahta ısrar, günah küçük olsa da suç büyükültür. Küçük suçta bile musır, ısrarlı, devamlı yapan kimsenin cezası büyük olur.

Onun için SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

لَ كَبِيرَةٌ مَعَ الْإِسْتِغْفَارِ، وَلَ صَغِيرَةٌ مَعَ الْإِصْرَارِ

(الدَّيْلَمِيُّ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ)

(*Lâ kebîrete mea'l-istiğfar*) “İstiğfarla büyük günah kalmaz; (*ve lâ sağîrate mea'l-isrâr*) ısrar ile küçük günah küçük olarak kalmaz, büyümekleşir.”

İsrarla küçük günah büyür, küçük günah diye bir şey kalmaz; büyük günah olur.

“—Efendim ben sadece şu küçücük hatayı yapıyorum, bir kusurum bu...”

Devamlı yapıyorsun, ısrar ediyorsun, “Tevbe et, yapma!” denildiği halde yapıyorsun; başının belâsını bulursun! Küçük şeyden bile belânı bulursun, ısrar olmaz!

(*Ellezîne yusirrûne alâ mâ fealû ve hüm ya'lemûn*) “Yaptığı işin hatalı olduğunu bile bile yapmaya devam edenlere yazıklar olsun, veyl olsun!”

Veyl: Bir rivayete göre cehennemde bir dere. Bir bakıma; “Yıkılsın cehenneme gitsin, cehennemdeki veyl deresine girsin!” demek,

⁶ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.199, no:7994; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.456, no:7268; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.44, no:853; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.218, no:10238; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.2072, no:3071; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.452, no:17251.

yazıklar olsun demekten daha kuvvetli tehditli bir mâna var demek oluyor.

O bakımdan hatanıza devam etmeyin, hatalı olduğunu anlayınca kesin, bırakın! “Yapma!” dediklerini yapmayın! Hatalı, suçlu, günahlı olduğunuzu anladığınız zaman şıp diye kesin, doğru yola gelin. Israr ederseniz ısrarın belasını bulursunuz. Günahta ısrar olmaz!

f. Bineklerin Üzerinde Uzun Konuşmayın!

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷

إِرْكَبُوا هَذِهِ الدَّوَابَّ سَالِمَةً، وَدَعُوهَا سَالِمَةً، وَلَا
تَتَّخِذُوهَا كَرَاسِيٍّ لِأَحَادِيثِكُمْ فِي الطَّرِيقِ
وَالْأَسْوَاقِ؛ فَرُبَّ مَرْكُوبَةٍ خَيْرٌ مِنْ رَاكِبِهَا، وَ

أَكْثَرُ ذِكْرًا لِلَّهِ مِنْهُ

(حم.ع.طب.ك. عن معاذ بن أنس)

RE. 70/11 (*İrkebû hâzihi'd-devâbbe sâlimeten, ve deuhâ sâlimeten, ve lâ tettehizûhâ kerâsiyye*

⁷ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.439, no:15667; Heysemî, *Mecmaü'zZevâid*, c.VIII, s.199, no:13225; İbn-i Asâkir, *Târih-i Di-maşk*, c.IX, s.388; Muaz ibni Enes RA'dan.

Lafız farkıyla: Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.612, no:1625; Taberânî, *Mu'cemü'lKebîr*, c.XX, s.193, no:431; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.255, no:10116; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.371, no:2668; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.IV, s.142, no:2544; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.I, s.32, no:27; Muaz ibn-i Enes RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.64, no:24957; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.279, no:3187.

li-ehâdîsiküm fi't-turûki ve'lesvâk; ferubbe merkûbetin hayrun min râkibihâ, ve ekseru zikra'llâhi minhü)

“Bindiđiniz hayvanlara –atlara, katırlara, develere, eşeklere– salim olarak binin ve onları salim olarak bırakın, onları selamet üzere kullanın. Bu hayvancağızları yollarda ve çarşılarda konuşmalarınız için kürsü edinmeyin!”

Bu ne demek?

Demek ki, o zamanda adam atını veya merkebini alıyormuş, karşıdan da falanca geldi. Dur, dediler, dizginleri çektiler, başladılar üstünde konuşmaya! Hayvanın üstünde yük, adam üstünde, konuşuyorlar! Aşağıda hayvanın bacakları titriyor, onlar konuşuyorlar.

“–Bu hayvanları konuşmalarınızın kürsüleri edinmeyin, üzerinde durup da hayvan aşağıda eza çekerken, laf konuşarak sohbetle işi uzatmayın, merhametli olun, salim olarak kullanın, salim olarak binin...” demek.

“Çarşı pazarlarda, sokaklarda o hayvanları kendinize söz kürsüsü edinmeyin! (*Ferubbe merkûbetin hayrun min râkibihâ*)

“Çünkü nice binilen hayvan vardır ki sahibinden, üstüne binenden daha hayırlıdır!”

Ne fena, ne fena bir durum!

Eşeğe binmişse eşek daha hayırlı, üstündeki insan eşekten beter! Deveye binmişse deve daha hayırlı, üstüne binen daha beter! Deve ne de olsa binilen masum bir hayvan, Allah'ın bir mahlûku. Ama üstündeki zalim, kötü kullanıyor.

Onun için diyor ki;

“—Nice binilen hayvan vardır ki, üstüne binenden daha hayırlıdır!”

O zaman binen, hayvandan daha aşağı oluyor. O duruma düşmemek lazım.

(Hayrun min râkibihâ, ve ekserü zikra'llâhi)

“Bineninden daha hayırlıdır, Allah'ı daha çok zikreder!”

Sen onu mahlûk diye beğenmezsin ama o Allah'ı senden çok zikreder, o senden daha hayırlı olabilir!

Peygamber Efendimiz'in hayvan sevgisini, hayvan kullanmayı nasıl gösterdiğine bakın.

Kölelere nasıl muamele edilecek? Onlar için de diyor ki:

“—Yediğinizden yedirin, giydiğinizden giydirin. Sofranıza oturtun, fazla yük yüklemeyin!”

Suud'da işçileri Ramazan'da az çalıştırmak kanunmuş, hoşuma gitti. Sâir zamankinden daha az. Ramazan dolayısıyla altı saatten fazla çalıştıramıyorlarmış. Bir merhamet var. Hoşuma gitti.

Bize de askerlikte:

“—Oruç tutanlar yazdırsın adını ama talimler vs. hafiflemez. Ona göre ayağınızı denk alın!” dediler.

Birçok kimse geri döndü. Oruç tutacakken adını sildirdi. Biz üçte bire düştük. Yarıdan fazlası oruç tutacaktı, bak merhamet olmaz deyince üçte bire düştü. Üçte biri, mâşaallah, yaz da

olsa zahmetli de olsa oruca devam etti. İmtihan, Allah'ın emrini tutmak her hal ü kârda lâzım.

g. Ölen Mü'minlerin Ruhları

Taberânî, Kâ'b ibn-i Mâlik ve Ümm-ü Beşir RA'dan rivayet

etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

أَرْوَاحُ الْمُؤْمِنِينَ فِي أَجْوَابِ طَيْرٍ خُضِرٍ، تَعْلُقُ فِي
أَشْجَارِ الْجَنَّةِ، حَتَّى

يَرُدُّهَا اللَّهُ إِلَى أَجْسَادِهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ

(طب. عن كعب بن مالك وأم بشر معاً)

RE. 70/12 (*Ervâhu'l-mü'minîne fî ecvâfi tayri hudrin, ta'luku fî şeceri'l-cenneti, hattâ yerüddehe'llàhu ilâ ecsâdihâ yevme'l-kıyâmeti.*)

(*Ervâhu'l-mü'minîne fî ecvâfi tayri hudrin*) “Mü'minlerin ruhları yeşil kuşların içlerinde, (*ta'luku fî şeceri'l-cenneti*) cennetin ağacına asılı durumdadır. (*Hattâ yerüddehe'llàhu ilâ ecsâdihâ yevme'l-kıyâmeti*) Allah onları tekrar kıyamet gününde ruhlarına iade edinceye kadar orada dururlar!” diyor.

⁸ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXV, s.104, no:272; Heysemî, *Mecmaü'zZevâid*, c.III, s.74, no:3936; İbn-i Abdilber, *el-İstîâb*, c.I, s.624; Kâ'b ibn-i Mâlik ve Ümm-ü Beşir RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XV, s.676, no:42688; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.291, no:3206.

Kâfirlerin ruhlarının hapsedildiğini biliyoruz, onların hareket imkânı filan yok. Ama mü'minlerin ruhlarının cennette muhafaza edildiğini müjdeleyen bir hadîs-i şerîf olmuş oluyor.

Allah-u Teâlâ Hazretleri daha kâmil mü'minlere de tasarruf salâhiyeti vermiş, onların ruhları serbesttir, onlar da bu mü'minlerin âleminde tasarruffâtta bulunurlar. Evliyâullahın ruhları da böyledir.

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlemizi sevdiği kul eylesin, sevdiği yollarda yürütsün, sevdiği işleri yaptırınsın... İki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin...

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
20. 03. 1994 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİNE PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

